

שרון: שלום לשלומציון

אדם אחר שניסה להיכנות בראשית השנה מהרגשת הוואקום היה אריק שרון. מבחינות רבות, שרון הוא ההיפך מדין. הוא בלתי מהוקצע, אימפולסיבי, רדיקאלי בכל כיוון. במקום שדין הצנום מקרין סולידיות, שרון בעל הגוף הסולדי מקרין את התחושה ההפוכה.

בראשית תש"ז, באשר קמה מיפלגתו של ירון, קמה גם מיפלגתו של אריק, "שלומציון". השניים התחילו במרוץ מאותו קו־הזינוק.

בסקר דעת־קהל שערך העולם הזה בראשית דצמבר, באמצעות קלפי ניסיונית ברפובות, זכה שרון ב־19 מנדטים לעומת 18 של ד"ש ו־23 של הליכוד.

אולם שרון ביזבו במהירות את ההון העצום הזה. הוא לא היה מסוגל לשתף פעולה עם אנשים עצמאיים. הוא לא היה יכול להחליט היכן מקומו, ובסוף הגיע ללאומנות קיצונית וחד־ממדית. בבחירות לכנסת הצטמק כוחו לשני מנדטים — כשקולותיו של האלוף עטור־הניצחונות נופלים אף מן הקולות שניתנו לשרון השני — שמואל פלאטרישון, המבוקש על־ידי מישטרת צרפת. אולם אריק הוא טאקטיקאי צבאי מעולה. הוא הסיק את המסקנה במהירות־שיא. למחרת־הבחירות ערך הערכת־מצב מהירה, הצטרף לתנועת־החרות ונכנס לצוות המנצח על אף כישלונו.

כך נהנה האיש שהקים את הליכוד ב־1973, ושזכה בשל כך לתואר איש־השנה תש"ז, מן הניצחון שלא היה אפשרי לולא קם הליכוד.

היה זה תרגיל רוני, אך הוא לא היה יכול לזכות את שרון בתואר איש־השנה תשל"ז.

ברק: מנכ"ל המדינה

פי תכן כי האיש היחיד שיכול היה להתחרות עם איש־השנה על התואר היה אנטי־גיבור, שלא שאף לתהילה.

ייגאל ירון ואריק שרון ניסו למדא את ה"חדד הריק, שנוצר בצמרת. הפרופסור אהרון ברק מילא אותו, אזוי בעדיבורו, בתוקף תפקידו.

תפקיד היועץ המישפטי לממשלה הוא תפקיד נכבד

בעידון של כליה־תיקשורת, היה זה אך טיב־עו שכנייה־תיקשורת יפכקו את המנהיג הי מיוחל. כך נוצר הפלא הטלוויזיוני, הטלפלא של תשל"ז: **ייגאל ירון, גואל האומה.**

בראשית תשל"ז היו רבים בטוחים, מעבר לכל ספק, כי ייגאל ירון היה איש־השנה, שהוא יטיב את חותמו על השנה ומאורעותיה.

הוא היה חלמו של איש יחסי־צבור. גבר בעל הופעה מרשימה. חלק בעל קרחת אינטלקטואלית, שפם גברי בעל הישגים מפורסמים, אס־כי שיטתיים. איש חדש שאיגו מפחיד, מפני עצמח במוקד המימסד הישן. אדם שהיו לו דיעות נחרצות על עניינים שוליים שלא הרגיו איש — ושלח היתה לו שום דיעה בעניינים החשובים, שעליהם נחלקות הדיעות. לא שמאלי, לא ימני, לא נץ, לא יונה, לא דתי, לא חילוני, לא שמרני, לא רדיקאלי. מועמד מושלם לכתר המנהיגות, בדיק הדבר שהמונים מתגעגעים אליו — כפי שהיו נמיה לפירסומאים ולעיתונאים.

ההצלחה היתה מסחררת. כבר בצעדו הראשון שחט ידן את כל התנגדולות שקיקרו בלול המרכז הליברלי, ואסף את הביצים העזובות בסלו. כל אנשי הצמרת הישנה, שלא זכו בה במקום שהיו ראויים לו לדעתם, מהירו אל דיגלו. השלל נראה להם בטוח. יוגים וניצים, אידיאליסטים אמיתיים וציניקאים רודפיי־מישרות התקבצו בשורותיו.

נרמה היה שנוצר גל שאי־אפשר לעמוד בפניו.

גל זה נעצר לרגע קט, כאשר הועמדו התיאוריות של ד"ש במיבחן המעשי הראשון. בבחירות הפנימיות במפלגה, התוצאות היו מגוחכות ויצרו עיוות שבגל בקאריקטורה. שני דרוזים, ללא רקע ציבורי כלשהו, זכו במקומות ריאליים. שמואל תמיר, הטרימפיסט הניצח, תפס טרמפ מוצלח ותתישב במקום הנהג. זוהרו של הטלפלא הועם במיקצת.

אך התאוצה היתה חזקה, והגל נמשך. במוצאי יום־הבחירות הסתבר כי ד"ש השיגה הישג מרשים וזכתה ב־15 מנדטים בכנסת התשיעית. שעה קלה לאחר־מכן התעכבה מצלמת הטלוויזיה על פניהם של ראשי התנועה. הם דמו למשתתפים בהלווייה.

ואכן, מאז נחת המגך היווני פירהום על אדמת איטליה, ניצח בקרב ואיבר בו את עיי

ת'ג אתינו תיק

פרופסור ברק בהלוויית שופט

ככל שצבר השפעה, כן גברו השאלות, האם נהג בפרשת ענייני־המטבע של ייגאל ירון על־פי אותה אמת־המידה כמו בפרשת יצחק רבין? האם לא השתמש בקריטריונים שונים לגמרי לגבי חשבונות־הבנק של אבא אבן, שהעמיד את עצמו לרשות בגין?

בסוף השנה נשאה דמותו של היועץ המישפטי לוי לויטח ערפל. האיש שנזקה באולם־ההרי צאות של האוניברסיטה אל תפקיד ציבורי רם, ושמוצא עצמו לפתע בתפקיד של פוסק ומכ"ר, רוע בעניינים החשובים ביותר של המדינה, נשאר חידה בעיני רבים.

בכל זאת התקרב מאד אל תואר איש־השנה.

דין: הכבוד האבוד

כאשר נסו כוחות המערך במהלח משדה־הקרב של הבחירות, וכאשר ריחפה באוויר הקריאה הנואשת "יציל את עצמו מי שיכול!" — היה אדם אחד מוכן להצטרף בו במקום לאוייב המנצח.

רק אדם בלי מעצורים, בלי מוסר, בלי בושח היה מוכנס לכך. כזה הוא משה דיין.

בעיני ציניקאים יכול היה תרגיל זה, שהביא עסקן קשיש ושמרן של מיפלגת־העבודה לירי כך שהדביק לו תווית של "פרוסטיטוציה פוליטית", לזכות אותו בתואר איש־השנה.

עוד לפני שהתכנסה הכנסת החדשה, עבר דיין למתנהו של מנחם בגין. הוא לא החזיר את המנדט למפלגה, שבשורותיה נבחר זה־עיתה ושובה בגד לעיני כל. תמורת מעשה זה גאל אותו מנחם בגין ממעמקי השיכחה, והעניק לו את התפקיד המיוחל של שר־החוץ. כך חזר דיין למרכז הזירה ולאור הורקורים — המקום היחיד שבו הוא מסוגל להיות ללא תחושה של תיסכול וייאוש.

אולם הצצה זו של דיין, שנקנתה במחיר של ויתור על הכבוד האנושי והציבורי, היתה מיקספ־שווא.

דיין לא הפך איש־מפתח בממשלה החדשה. הוא היה "יד ימינו" של ובגין במובן הטכני של המילה — מכשיר לביצוע מדיניותו של המנהיג החדש. מאחר שאין לו שום בסיס פוליטי, הוא תלוי עתה כל כולו ברצונו הפרטי של הבוס.

אבא אבן, ששמע אף הוא את הקריאה ושמיחר בעקבותיו של דיין, הפך לשווי־השי כיר של המישטר החדש. דיין הפך תככ־השי כיר, ממציא־תחבולות למען בגין.

איש־השנה של תשל"ז (מיכצע־סיני) ושל תשכ"ז (מילחמת ששת־הימים) לא היה השנה אלא קאריקאטורה עגומה של איש־שנה.

כך נפלו, בזה אחר זה, כל השמות שהופיעו בטוטו בראשית תשל"ז; ילידי־הוואקום, המנהיגים הסינטיטיים, הציניקאים, חסרי־העקרונות, ובמקומם דרך כוכבו של האיש שהיה מוכן בהחלט למלא לבדו את החלל הריק בצמרת, שדבק בעקרונות בקנאות וטוטאלית, שענה על הצרכים הכמוסים בליבם של המוני־אדם, ושחולל את המהפכה הגדולה של ה־17 במאי 1977.

מישפחתו של אברהם עופר ז"ל ליד הקבר הצחוק

בכל עת, על פי החוק הישראלי, אולם במהלך תשל"ז חרג ברק מן התפקיד המצומצם הזה. במשך זמן־מה שימש מעין מנכ"ל המדינה. היו שראו בו דיקטטור. פעילותו הנמרצת של ברק בפרשת ידלן, ולאחר־מכן בפרשת עופר, אחרי שהן נחשפו בידי העולם הזה, זעזעה את אושיות השילטון במדינה. היא נתנה את הדחיפה המכרעת למפלת של המערך לאחר־מכן.

כאשר נחשפה פרשת חשבונית־הבנק של מישפחת־רבין בחו"ל, היה זה אהרון ברק שלא הותיר ליצחק רבין ברירה אלא להתפטר. הויר עין המישפטי הפיל את ראשיה־ממשלה.

בעשרות עניינים אחרים, פוליטיים וציבוריים, מילאו ההכרעות המישפטיות־לכאורה של ברק תפקיד מכריע. כאשר נמוגה הממשלה בוואקום, היא העבירה עניינים רבים יותר ויותר להכרעת ברק, כדי לפטור את עצמה מן הצורך להחליט.

היה זה אך טיבעי שיחד עם הכוח ירכוש לעצמו המישפטן הנחבא־אל־הכלים גם אויבים ומותרי־ביקורת.

קר כוחו, לא היה מאורע פוליטי שהיה ראוי כליכך לתואר, "ניצחון פירהום" כמו זה. כי ההישג של ד"ש התגמד לעומת הניצחון של הליכוד. גרוע יותר: חלוקת־הכוחות לא הניחה לד"ש אף את התפקיד של לשו־מאזניים.

באותו רגע התפוצצה בועת־הסבון הסינטיטית. במשא־ומתן ארוך ומגוחך שחק מנחם בגין את דיין. החלל הריק בצמרת התמלא על־ידי הליכוד המנצח. ירון חזר לממדיו הטבעיים — איש גבוה, חובבן גמור, בעל בשורה קטנה בעניינים שוליים.

כמופ תשל"ז כבר לא העדה איש על דעתו שהוא יכול להיות מועמד לתפקיד איש־השנה. מיפלגתו היתה מפוזרת, וויתכן כי תהליך התי פוררותה כבר החל. כננסת היתה סיעתו כרוחי רפאים, בלי דם ובלי בשר. האיש שעלה לגדודי לה ריגועית ביגלל הוואקום, נעלם יחד עם הדי ואקום.